

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 377/2013

ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Α' ΤΑΚΤΙΚΗ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίαση της 11^{ης} Νοεμβρίου 2013

Σύνθεση:

Πρόεδρος : Ιωάννης Σακελλαρίου, Πρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

Μέλη:

Μιχαήλ Απέσσος και Αλέξανδρος Καραγιάννης, Αντιπρόεδροι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Ανδρέας Χαρλαύτης, Ανδρέας Γραμματικός, Παναγιώτης Σπανός, Ευγενία Βελώνη, Αικατερίνη Γρηγορίου, Στυλιανή Χαριτάκη, Δημήτριος Χανής, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Ελένη Σβολοπούλου, Δημήτριος Μακαρονίδης, Αλέξανδρος Ροϊλός, Ευστράτιος Συνοϊκής, Κωνσταντίνα Χριστοπούλου,

Ευαγγελία Σκαλτσά, Κυριακή Παρασκευοπούλου,
Ελένη Πασαμιχάλη, Χριστίνα Διβάνη και Σταύρος
Σπυρόπουλος, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής: Δημήτριος Χανής, Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ 18673/26-4-2013 Ερώτημα της Διεύθυνσης Έγκρισης και Ελέγχου Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων(σήμερα Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας).

Περίληψη Ερωτήματος:

1. Αν τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ν. 3299/2004 υπάγονται στη διάταξη της παραγράφου 1 περ. α του άρθρου 10 του ν. 3816/2010.
2. Αν είναι εμπρόθεσμες οι αιτήσεις υπαγωγής του αναφερομένου στο ερώτημα επιχειρηματικού σχεδίου αναδιάρθρωσης στις διατάξεις του ν. 3299/2004.
3. Αν μπορεί, σε περίπτωση που κριθεί ότι οι αιτήσεις υπαγωγής του εν λόγω επιχειρηματικού σχεδίου αναδιάρθρωσης στις διατάξεις του ν. 3299/2004 είχαν υποβληθεί εκπρόθεσμα, να αποφασισθεί νομίμως η απόρριψη των αιτήσεων υπαγωγής του στο καθεστώς ενίσχυσης του άρθρου 9 παρ. 2, λαμβάνοντας υπόψη: α. Ότι η Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή του ν. 3299/2004 έχει γνωμοδοτήσει, κατά πλειοψηφία, ότι το επιχειρηματικό σχέδιο αναδιάρθρωσης έχει τις προϋποθέσεις για την υπαγωγή του στις διατάξεις του ν. 3299/2004. β. Ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με την υπ' αριθ. D/19611/06.12.2012 επιστολή της, αποφάσισε να μη διατυπώσει αντιρρήσεις για το συγκεκριμένο σχέδιο αναδιάρθρωσης (Κρατική Ενίσχυση με αριθ. SA.33741 (2011/N)) και γ. Όσα αναφέρονται στην από 25.04.2013 επιστολή της ενδιαφερόμενης επιχείρησης.

Επί του ανωτέρω ερωτήματος, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους γνωμοδότησε ως εξής:

I. Ιστορικό.

Η αναφερόμενη στο ερώτημα επιχείρηση, καθώς και η συνδεδεμένη με αυτή επιχείρηση, με αιτήσεις τους (υπ' αριθ. πρωτ. 36697/27.08.2010 και 44176/29.09.2010), υπέβαλαν επιχειρηματικό σχέδιο αναδιάρθρωσης και ζήτησαν την υπαγωγή του στο άρθρο 9 παρ. 2 του ν. 3299/2004.

Η Κεντρική Γνωμοδοτική Επιτροπή του ν. 3299/2004, κατά την 570/21.06.2011 Συνεδρίασή της, γνωμοδότησε, κατά πλειοψηφία, ότι το υποβληθέν επιχειρηματικό σχέδιο αναδιάρθρωσης «έχει τις προϋποθέσεις για την υπαγωγή του στις διατάξεις του ν.3299/2004».

Ακολούθως, στις 11.10.2011, γνωστοποιήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή η προτεινόμενη ενίσχυση, προκειμένου να λάβει έγκριση, όπως προβλέπεται στην Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής με αριθμό 2004/C244/02 *«Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων»*, η οποία αποφάσισε να μη διατυπώσει αντιρρήσεις (Κρατική Ενίσχυση με αριθ. SA.33741 (2011/N)).

Κατόπιν των προβληματισμών εκ μέρους της ερωτώσας υπηρεσίας ως προς το πεδίο εφαρμογής της διάταξης της παραγράφου 1 περ. α του άρθρου 10 του ν.3816/2010, υπεβλήθη, το αναφερόμενο εν περιλήψει στην παρούσα ερώτημα, ενόψει και των διαμαρτυριών της ενδιαφερόμενης εταιρίας για τη μη έκδοση της απόφασης υπαγωγής του ως άνω σχεδίου στο αιτηθέν καθεστώς ενίσχυσής του.

Επί του ερωτήματος εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 227/2013 Γνωμοδότηση του Β' Τμήματος, το οποίο, λόγω της σχηματισθείσης ισοψηφίας επί των δύο πρώτων υποερωτημάτων, παρέπεμψε αυτό στην Ολομέλεια του ΝΣΚ.

II . Νομοθετικό πλαίσιο

A. Στα άρθρα 1,3, 5,6,7 και 9 του ν.3299/2004 (ΦΕΚ Α' 261/23-12-2004), όπως αυτά ισχύουν, ορίζονται τα ακόλουθα :

«Άρθρο 1. Σκοπός και είδη παρεχόμενων ενισχύσεων

Με σκοπό την ενδυνάμωση της ισόρροπης ανάπτυξης, την αύξηση της απασχόλησης, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, την προώθηση της τεχνολογικής αλλαγής και της καινοτομίας, την προστασία του περιβάλλοντος, την εξοικονόμηση ενέργειας και την επίτευξη της περιφερειακής σύγκλισης παρέχονται σε επενδυτικά σχέδια τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

1. Στα υπαγόμενα στις διατάξεις του παρόντος Νόμου επενδυτικά σχέδια παρέχονται τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

α) Επιχορήγηση που συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος της ενισχυόμενης δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου.

β) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλόμενων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού.

γ) Φορολογική απαλλαγή που συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των μη διανεμόμενων κερδών από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης της πρώτης δεκαετίας από την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, με το σχηματισμό ισόποσου αφορολόγητου αποθεματικού.

δ) Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης από το επενδυτικό σχέδιο απασχόλησης που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο, για μια διετία, τμήματος του μισθολογικού κόστους των δημιουργούμενων, εντός της πρώτης τριετίας από την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, θέσεων απασχόλησης.

2. Τα ανωτέρω είδη ενισχύσεων παρέχονται εναλλακτικά ως εξής:

α) επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης,

β) φορολογική απαλλαγή,

γ) επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

3. Στα ειδικά καθεστώτα που προβλέπονται στο άρθρο 9 μπορεί να γίνει συνδυασμός περισσότερων ενισχύσεων. Ως επενδυτικά σχέδια στα πλαίσια του παρόντος Νόμου θεωρούνται οι επενδύσεις, τα επιχειρηματικά σχέδια και τα προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Άρθρο 3. Υπαγόμενα επενδυτικά σχέδια

1. Στο καθεστώς των ενισχύσεων του Νόμου αυτού υπάγονται τα ακόλουθα επενδυτικά σχέδια, όπως αυτά προσδιορίζονται για κάθε τομέα οικονομικής δραστηριότητας, τα οποία κατανέμονται σε πέντε (5) κατηγορίες προκειμένου να οριστούν οι Παρεχόμενες ενισχύσεις.

- α) Επενδυτικά σχέδια στον πρωτογενή τομέα: i) ... ii)...
- β) Επενδυτικά σχέδια στο δευτερογενή τομέα: i)... ii)...
- γ) Επενδυτικά σχέδια στον τομέα του τουρισμού: i)... ii)...
- δ) Επενδυτικά σχέδια στον τριτογενή τομέα: i)... ii)...
- ε) Ειδικά επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων που ασκούν τις δραστηριότητες των περιπτώσεων (α) έως (γ) του παρόντος: i)...
- ξ) Επενδυτικά σχέδια υλοποίησης ολοκληρωμένου πολυετούς (2-5 ετών) επιχειρηματικού σχεδίου φορέων (για τους οποίους έχει παρέλθει πενταετία από τη σύστασή τους) των μεγάλων και μεσαίων μεταποιητικών και μεταλλευτικών επιχειρήσεων.....

στ. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, ορίζονται προδιαγραφές, όροι και προϋποθέσεις για την εξειδίκευση επενδυτικών σχεδίων των περιπτώσεων α' έως ε.».

« Άρθρο 5. Προϋποθέσεις, περιορισμοί και όροι για τη χορήγηση των ενισχύσεων

1. (α) Στις ενισχύσεις του παρόντος Νόμου υπάγονται επενδυτικά σχέδια τα οποία υπερβαίνουν το ελάχιστο ύψος κατά περίπτωση ως κατωτέρω:...» .

«Άρθρο 6. Κριτήρια υπαγωγής στο καθεστώς των ενισχύσεων.

1. Η υπαγωγή στο καθεστώς ενισχύσεων γίνεται με τα ακόλουθα κριτήρια:
α)...β...».

«Άρθρο 7. Αρμοδιότητες και διαδικασίες εφαρμογής των ενισχύσεων

1. Υποβολή αιτήσεων υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος.

α) Αιτήσεις επενδύσεων πλην αυτών που αφορούν την ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής για τις οποίες δεν απαιτείται υποβολή αίτησης, ή επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης, υποβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους ως εξής:

ι)

«Άρθρο 9. Ειδικά καθεστώτα

1...

2. Επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης.

Μεταποιητικές ή μεταλλευτικές επιχειρήσεις μόνο υφιστάμενων φορέων που απασχολούν τουλάχιστον 100 άτομα και ευρίσκονται σε ιδιαίτερα δυσμενή κατάσταση μπορούν να υποβάλλουν ένα ολοκληρωμένο πολυετές (2-3 έτη) επιχειρηματικό σχέδιο διάσωσης και αναδιάρθρωσης, που θα περιλαμβάνει τον τεχνολογικό, διοικητικό, οργανωτικό και επιχειρησιακό εκσυγχρονισμό, την εξυγίανση και ανάπτυξη τους και ενδεχομένως τις απαραίτητες ενέργειες κατάρτισης των εργαζομένων. Η υπαγωγή του επιχειρηματικού σχεδίου γίνεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών, μετά από προηγούμενη έγκριση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η οποία καθορίζει τις προδιαγραφές, τις προϋποθέσεις, το είδος και τους όρους της ενίσχυσης, σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής για τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης C 244 της 1ης Οκτωβρίου 2004, σ. 2). Συμπληρωματικά για τα επιχειρηματικά σχέδια της παρούσας παραγράφου έχουν εφαρμογή οι διατάξεις για τις διαδικασίες και τα όργανα ελέγχου του παρόντος νόμου.

3...».

(Η παράγραφος 2 τροποποιήθηκε ως άνω με το άρθρο 7 παρ.4α του ν. 3631/2008, που αντικατέστησε τα εδάφια 2, 3, 4 και 5 αυτής).

Β. Στο άρθρο 10 του ν. 3816/2010 (ΦΕΚ Α 6/26.01.2010) ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 10. Αναστολή υποβολής των αιτήσεων υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων στις διατάξεις του ν. 3299/2004

1.α. Αιτήσεις επενδυτικών σχεδίων για την υπαγωγή τους στις ενισχύσεις της επιχορήγησης ή και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3299/2004, όπως ισχύει, υποβάλλονται έως και την 29η Ιανουαρίου 2010. β... 2.Αιτήσεις επενδυτικών σχεδίων που θα κατατεθούν στις αρμόδιες υπηρεσίες έως και την 29η Ιανουαρίου 2010, καθώς και για όσες υποβληθείσες δεν έχει εκδοθεί εγκριτική ή απορριπτική απόφαση της Διοίκησης εξετάζονται σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις του ν. 3299/ 2004 και τις κανονιστικές αποφάσεις κατ' εξουσιοδότηση των διατάξεών του».

Ακολούθησε ο ν. 3908/2011 (ΦΕΚ Α 8/1.2.2011) «Ενίσχυση Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Οικονομική Ανάπτυξη, την Επιχειρηματικότητα και την Περιφερειακή Συνοχή», στα άρθρα 1 και 2 του οποίου ορίζονται τα ακόλουθα:

«Άρθρο 1. Σκοπός - Πλαίσιο Εφαρμογής

1. Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης της χώρας με τη διαμόρφωση καθεστώτων ενίσχυσης των επενδύσεων, με τα οποία βελτιώνεται η επιχειρηματικότητα, η τεχνολογική ανάπτυξη, η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και η περιφερειακή συνοχή και προωθούνται η πράσινη οικονομία, η αποτελεσματική λειτουργία των διαθέσιμων υποδομών και η αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της χώρας. 2...

3...».

«Άρθρο 2. Υπαγόμενα Επενδυτικά Σχέδια

1. Στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος νόμου υπάγονται επενδυτικά σχέδια σε όλους τους τομείς της Οικονομίας, με την επιφύλαξη των επόμενων παραγράφων. Ως επενδυτικά σχέδια, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, λογίζονται και όσα αποσκοπούν στην επαναλειτουργία μονάδων, με ή χωρίς αύξηση της δυναμικότητας, των οποίων η παραγωγική λειτουργία έχει αποδεδειγμένα παύσει πριν την υποβολή αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του νόμου αυτού, εξαιρουμένων των επενδυτικών σχεδίων που στο παρελθόν

είχαν υπαχθεί σε επενδυτικούς νόμους και για τα οποία στη συνέχεια εκδόθηκαν αποφάσεις ανάκλησης της υπαγωγής τους

2. Δεν υπάγονται στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος νόμου, όσον αφορά τις περιφερειακές ενισχύσεις, οι παρακάτω τομείς που εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του Γενικού Κανονισμού Απαλλαγής κατά κατηγορία, ήτοι: α...β...»

3. Επίσης, δεν υπάγονται στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος νόμου: α...γ. Προβληματικές επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στις εκάστοτε ισχύουσες Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις μεγάλες επιχειρήσεις (2004/C 244 της 1 ης Οκτωβρίου 2004, σ. 2) και από το Γενικό Κανονισμό Απαλλαγής κατά κατηγορία (ΕΚ) αριθμ. 800/2008 της Επιτροπής της 6ης Αυγούστου 2008 (L 214 της 9.8.2008, σ. 3) για τις Μικρές και Μεσαίες επιχειρήσεις. δ...».

Γ. Τέλος, στο άρθρο τρίτο του ν.4098/2012 (ΦΕΚ Α 249) ορίζεται ότι: «Επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στις διατάξεις των νόμων 2601/1998 (Α` 81), 3299/2004 (Α` 261) και 3908/ 2011 (Α` 8) όπως ισχύουν, καθώς και σε μεταγενέστερους νόμους που αφορούν ενισχύσεις ιδιωτικών επενδύσεων, διέπονται, ως προς την εφαρμογή των νόμων αυτών, από τις διατάξεις που ισχύουν κατά το χρόνο αίτησης υπαγωγής, εκτός εάν ορίζεται διαφορετικά από ειδικές ή μεταβατικές διατάξεις».

III. Ερμηνεία και εφαρμογή των ανωτέρω διατάξεων

A. Κατά την ενώπιον της Ολομελείας συζήτηση μεταξύ των μελών ως προς την ερμηνεία των προπαρατεθεισών διατάξεων διατυπώθηκαν επί του πρώτου και δευτέρου των παραπάνω υποερωτημάτων οι κατωτέρω γνώμες:

1. Η γνώμη της πλειοψηφίας, που απαρτίσθηκε από τους Ιωάννη Σακελλαρίου, Πρόεδρο του ΝΣΚ, Ανδρέα Γραμματικό, Ευγενία Βελώνη, Δημήτριο Χανή, Νικόλαο Δασκαλαντωνάκη, Ευφροσύνη Μπερνικόλα, Δημήτριο Μακαρονίδη, Αλέξανδρο Ροϊλό, Κωνσταντίνα Χριστοπούλου, Ευαγγελία Σκαλτσά, Κυριακή Παρασκευοπούλου, Ελένη Πρασμιχάλη και

Σταύρο Σπυρόπουλο, Νομικούς Συμβούλους του Κράτους (ψηφοί 13), δέχθηκε τα ακόλουθα:

α. Στο άρθρο 3 του ν.3299/2004 αναφέρονται και περιγράφονται αναλυτικά τα υπαγόμενα στις ενισχύσεις του νόμου αυτού επενδυτικά σχέδια, στα δε άρθρα 5,6 και 7 ορίζονται οι προϋποθέσεις, οι περιορισμοί, οι όροι, τα κριτήρια και η διαδικασία για την χορήγηση των ενισχύσεων αυτών καθώς και οι αρμοδιότητες των εμπλεκομένων σε αυτή οργάνων.

Στο άρθρο 9 του αυτού νόμου προβλέπονται «ειδικά καθεστώτα» ενίσχυσης, στα οποία εντάσσονται, κατά την παράγραφο 2 του άρθρου αυτού, και τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης μεταποιητικών ή μεταλλευτικών επιχειρήσεων υφιστάμενων φορέων που απασχολούν τουλάχιστον 100 άτομα και βρίσκονται σε ιδιαίτερα δυσμενή κατάσταση. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή, οι προδιαγραφές, οι προϋποθέσεις, το είδος και οι όροι της ενίσχυσης του συγκεκριμένου κάθε φορά επιχειρηματικού σχεδίου διάσωσης και αναδιάρθρωσης ορίζονται με την απόφαση της υπαγωγής του στο ειδικό αυτό καθεστώς ενίσχυσης. Κατά την ίδια διάταξη, οι προδιαγραφές, οι προϋποθέσεις, το είδος και οι όροι αυτοί πρέπει να είναι σύμφωνοι με τις *«κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων»* (Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης C 244 της 1ης Οκτωβρίου 2004 σελ. 2) και να έχουν, προηγουμένως, εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (βλ. άρθρο 108 ΣΛΕΕ).

Εκ των ανωτέρω προκύπτει ότι με τη διάταξη του άρθρου 9 παρ.2 του ν.3299/2004 θεσπίστηκε ένα ειδικό καθεστώς ενισχύσεων για τη διάσωση και αναδιάρθρωση των προβληματικών επιχειρήσεων, το οποίο σαφώς διακρίνεται από το γενικό καθεστώς ενισχύσεων, το οποίο ρυθμίζει τις ενισχύσεις που παρέχονται στα νέα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στον ανωτέρω νόμο. Προς τούτο συνηγορεί και το γεγονός ότι στο τελευταίο εδάφιο της παραπάνω διάταξης, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 7 παρ. 4α του ν.3631/2008, προβλέπεται, ρητώς, ότι, για τα επιχειρηματικά σχέδια της διάταξης αυτής, οι λοιπές διατάξεις του ν.3299/2004 εφαρμόζονται

συμπληρωματικά και μόνο για τις διαδικασίες και τα όργανα ελέγχου του νόμου αυτού.

β. Με την παράγραφο 1 περ. α του άρθρου 10 του ν 3816/2004, αναστάλη η υποβολή αιτήσεων υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων στις διατάξεις του ν. 3299/2004, μετά την 29-1-2010, και ειδικότερα η υποβολή αιτήσεων «επενδυτικών σχεδίων για την υπαγωγή τους στις ενισχύσεις της επιχορήγησης ή και της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή της επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης».

Κατ' ορθή ερμηνεία της παραπάνω διάταξης, η οριζόμενη σε αυτή καταληκτική ημερομηνία καταλαμβάνει μόνο τις αιτήσεις υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων, νοουμένων ως τέτοιων των νέων μελλοντικών επενδύσεων και όχι των σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης, τα οποία, εάν ο νομοθέτης ήθελε να περιλάβει στη εν λόγω διάταξη, θα το είχε ορίσει ρητά, ενόψει της αδιαμφισβήτητης διάκρισης του γενικού καθεστώτος ενίσχυσης επενδυτικών σχεδίων του ν.3299/2004 από το ειδικό καθεστώς ενίσχυσης σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης.

Εξ άλλου, και από την ως άνω διατύπωση της διάταξης αυτής προκύπτει σαφώς ότι το πεδίο εφαρμογής της καταλαμβάνει μόνο τα επενδυτικά σχέδια, για τα οποία προβλέπεται η παροχή ενισχύσεων εναλλακτικά (βλ. άρθρο 1 παρ.1 και 2 ν.3299/2004) και ως εκ τούτου δεν έχει εφαρμογή για τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης για τα οποία είναι δυνατός, κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 1 του ν.3299/2004, ο συνδυασμός περισσότερων ενισχύσεων. Συνεπώς, ακόμη και υπό την εκδοχή ότι τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης υπάγονται στην ευρύτερη έννοια των επενδυτικών σχεδίων, η οριζόμενη στην ως άνω διάταξη ημερομηνία δεν ισχύει για τα σχέδια αυτά.

Παρατηρείται ότι σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση του άρθρου 10 του ν.3816/2010, σκοπός της παραπάνω ρύθμισης ήταν να υπάρξει ο απαραίτητος χρόνος για την επίλυση ζητημάτων που δυσχέραιναν την ομαλή λειτουργία του ν.3299/2004, κυρίως, λόγω του μεγάλου αριθμού των επενδυτικών σχεδίων που είχαν υποβληθεί και παρέμεναν σε εκκρεμότητα προς αξιολόγηση (συνολικά περί τα 2.200), αλλά και να /παρασχεθεί ο

αναγκαίος χρόνος στο αρμόδιο Υπουργείο, ώστε να θεσπίσει ένα νέο θεσμικό, αποτελεσματικό πλαίσιο παροχής κινήτρων προσέλκυσης επενδύσεων.

Ωστόσο, ο λόγος αυτός και κατά τα δύο σκέλη του δεν συνέτρεχε για τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης, καθόσον, ενόψει και της ένταξής τους στο ειδικό καθεστώς του άρθρου 9 παρ.2 του ν.3299/2004 και της απαιτούμενης έγκρισής τους, πριν την υπαγωγή τους στο ειδικό αυτό καθεστώς ενίσχυσης, από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, οι εκκρεμούσες αιτήσεις για την ενίσχυση επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης ήταν, μέχρι τις 29-1-2010, μόλις δύο (βλ. υπ' αριθμ.22022/22-5-2013 έγγραφο της Ερωτώσας Υπηρεσίας).Επίσης, ο νέος αναπτυξιακός νόμος (3908/2011), που θέσπισε νέο καθεστώς ενισχύσεων των ιδιωτικών επενδύσεων, δεν περιέλαβε στις ρυθμίσεις του τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης και συνεπώς δεν συνέτρεχε για τα τελευταία ο προαναφερόμενος λόγος αναστολής.

γ. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, κατά τη γνώμη της πλειοψηφίας, τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ν.3299/2004 δεν υπάγονται στη διάταξη της παραγράφου 1 περ. α του άρθρου 10 του ν. 3816/2010 και ως εκ τούτου η οριζόμενη σε αυτή προθεσμία δεν ισχύει για τις αναφερόμενες στο ερώτημα αιτήσεις.

2. Η γνώμη της μειοψηφίας, που απαρτίσθηκε από τους Μιχαήλ Απόσσο και Αλέξανδρο Καραγιάννη, Αντιπροέδρους ΝΣΚ, Ανδρέα Χαρλαύτη, Παναγιώτη Σπανό, Αικατερίνη Γρηγορίου, Στυλιανή Χαριτάκη, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Ελένη Σβολοπούλου, Ευστράτιο Συνοίκη και Χριστίνα Διβάνη, Νομικούς Συμβούλους του Κράτους (ψηφοί 10), δέχθηκε τα ακόλουθα:

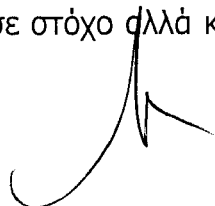
Κατ' αρχήν, σύμφωνα με την κατηγορηματική διατύπωση του β' εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 3299/2004 ως επενδυτικά σχέδια στα πλαίσια του νόμου αυτού θεωρούνται και τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης.

Με την παράγραφο 1 περ. α του άρθρου 10 του ν.3816/2010 ορίσθηκε η 29η Ιανουαρίου 2010 ως καταληκτική ημερομηνία για την υποβολή αιτήσεων υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων στις ενισχύσεις που προβλέπονται

στις διατάξεις του ν. 3299/2004, χωρίς καμιά περαιτέρω διάκριση. Η σαφής διατύπωση του τίτλου του εν λόγω άρθρου δε καταλείπει καμιά αμφιβολία περί του ότι στην ίδια καταληκτική ημερομηνία υπάγεται και η υποβολή αιτήσεων για τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης του άρθρου 9 παρ. 2 του ν. 3299/2004. Σε αντίθετο συμπέρασμα δεν μπορεί να οδηγήσει η εναλλακτική διατύπωση των ειδών της χορηγουμένης ενίσχυσης που γίνεται στην παρ. 1α του άρθρου 10 του ν. 3816/2010, δεδομένου ότι και για τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης η χορήγηση των ενισχύσεων γίνεται εναλλακτικά, κατ' αρχήν, με δυνατότητα, όμως, και συνδυαστικής χορήγησης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 1 παρ. 2 και 3 του ν. 3299/2004.

Σύμφωνα με τα εκτιθέμενα στην αιτιολογική έκθεση της ως άνω διάταξης, η θεσπισθείσα με αυτή «αναστολή» του δικαιώματος κατάθεσης νέων επενδυτικών σχεδίων κρίθηκε επιβεβλημένη, προκειμένου να υπάρξει ο απαραίτητος χρόνος για την επίλυση ζητημάτων που δυσχέραιναν την ομαλή λειτουργία του ν.3299/2004, κυρίως, λόγω του μεγάλου αριθμού των επενδυτικών σχεδίων που είχαν υποβληθεί και παρέμειναν σε εκκρεμότητα προς αξιολόγηση (συνολικά περί τα 2.200). Κατά τα διαλαμβανόμενα στην ίδια έκθεση, η «αναστολή» αυτή κρίθηκε, επίσης, επιβεβλημένη προκειμένου να δοθεί χρόνος στο (τότε) Υπουργείο Οικονομίας, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας να προβεί στην επανεξέταση του συνόλου των ρυθμίσεων και την απαιτούμενη αναμόρφωση του ν. 3299/2004, με βασικό προσανατολισμό τη δημιουργία νέου θεσμικού, αποτελεσματικού πλαισίου παροχής αναπτυξιακών κινήτρων προσέλκυσης εθνικών και ξένων επενδύσεων.

Ακολούθησε ο ν. 3908/2011 «Ενίσχυση Ιδιωτικών Επενδύσεων για την Οικονομική Ανάπτυξη, την Επιχειρηματικότητα και την Περιφερειακή Συνοχή», με τον οποίο, κατά τα εκτιθέμενα στην αιτιολογική του, έκθεση θεσπίσθηκε ένα «νέο καθεστώς ενισχύσεων των ιδιωτικών επενδύσεων», το οποίο κρίθηκε αναγκαίο, ενόψει και του γενικότερου προβληματισμού «για τον βαθμό της συμβολής των προηγούμενων αναπτυξιακών νόμων (1262/1982, 1892/1990, 2601/1998 και 3299/2004) στην οικονομική ανάπτυξη και κυρίως στην περιφερειακή συνοχή της χώρας που αποτελούσε στόχο αλλά και λόγο για τη

θεσμοθέτηση του περιφερειακού χαρακτήρα των ενισχύσεων αυτών». Με βάση τις διατάξεις του νόμου αυτού δεν προβλέπεται οποιαδήποτε ενίσχυση για τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης.

Εκ των ανωτέρω, σαφώς προκύπτει ότι με την ως άνω διάταξη της παραγράφου 1 περ. α του άρθρου 10 του ν.3816/2010 καταργήθηκε ουσιαστικά από 29-1-2010 το δικαίωμα για την υποβολή αιτήσεων υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων οποιασδήποτε μορφής στις ενισχύσεις που προβλέπονται στις διατάξεις του ν. 3299/2004, ενόψει της εισαγωγής, με το ν. 3908/2011, του νέου καθεστώτος ενισχύσεων των ιδιωτικών επενδύσεων.

Επομένως, η ως άνω καταληκτική ημερομηνία ισχύει και για τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης του άρθρου 9 παρ.2 του ν.3299/2004, τα οποία υπάγονται, κατά την παράγραφο 3 του άρθρου 1 του ίδιου νόμου, στην ευρύτερη έννοια των επενδυτικών σχεδίων και στα οποία εφαρμόζονται όλες οι διατάξεις του ν.3299/2004. Σημειώνεται ότι τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης διαφοροποιούνται από τα λοιπά επενδυτικά σχέδια, ως προς την αντιμετώπισή τους από τις διατάξεις του ν.3299/2004, μόνο κατά την απαίτηση της προηγούμενης έγκρισης από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη συμβατότητά τους με τους κανόνες της εσωτερικής αγοράς.

Κατόπιν αυτών, κατά τη γνώμη της μειοψηφίας, τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ν.3299/2004 υπάγονται στη διάταξη της παραγράφου 1 περ. α του άρθρου 10 του ν. 3816/2010 και ως εκ τούτου οι αναφερόμενες στο ερώτημα αιτήσεις είναι εκπρόθεσμες.

B Ως προς το τρίτο υποερώτημα, γίνεται, ομοφώνως, δεκτό ότι παρέλκει η εξέτασή του, ενόψει των όσων έγιναν δεκτά από την πλειοψηφία ως προς τα δύο πρώτα υποερωτήματα.

IV. Κατόπιν των ανωτέρω, επί του υποβληθέντος ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Α' Τακτική Ολομέλεια) γνωμοδοτεί: α. Κατά πλειοψηφία, ότι τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης της παραγράφου 2 του άρθρου 9 του ν. 3299/2004 δεν υπάγονται στη διάταξη

της παραγράφου 1 περ. α του άρθρου 10 του ν. 3816/2010 και ως εκ τούτου η οριζόμενη στη διάταξη αυτή προθεσμία δεν ισχύει για τις αναφερόμενες στο ερώτημα αιτήσεις. β. Ομοφώνως, ότι παρέλκει, ενόψει της ως άνω απάντησης επί των δύο πρώτων υποερωτημάτων, η εξέταση του τρίτου υποερωτήματος.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 3 -12-2013

Ο Πρόεδρος

Ιωάννης Β.Σακελλαρίου

Πρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Ο Εισηγητής

Δημήτριος Ε. Χανής

Νομικός Σύμβουλος του Κράτους